

Wat leren peuters van spelen met een tablet?

“Steeds vaker zie je kinderen onder de 2 jaar al met een smartphone of tablet in de weer. Daar leren ze niets van, net zo min als van video of tv. Anders dan vaak gedacht, leren ze van een touch screen niet meer dan van tv.”

In het laatste MediaUkkie-onderzoek (april 2017) bleek dat jonge kinderen nog steeds veel tv kijken. Maar de tablet haalt de tv snel in. De allerkleinsten (0 t/m 2 jaar) krijgen nog steeds het eerst te maken met boekjes (82%) en televisie (80%). Maar de helft krijgt al te maken met een tablet (50%) of smartphone (51%). Dat aantal stijgt elk jaar. Je zou dus denken dat ouders hierover al geïnformeerd worden op het consultatiebureau. Maar dat is niet het geval. Ze moeten zelf maar bedenken hoe ze omgaan met tv en tablets.

Wat ouders moeten weten

Voor een goede mediaopvoeding voor de allerjongste kinderen, zouden ouders al vroeg twee dingen moeten weten.

1. Onder de twee leren ze er niets van.
2. Als je het dan toch doet, wil je dat ze niet geprogrammeerd worden om zichzelf geestloos te vermaken met een beeldscherm. Daarmee maak je ze alleen maar afhankelijk van een schermje. Dus als je het toestaat, moet je:
  1. het altijd samen doen en met taal begeleiden;
  2. de goede media kiezen.

Waarom leren ze niets?

Een baby of peuter kan niets leren zonder zelf zijn handen en de rest van het lichaam te gebruiken. Iets zelf doen, iets nadoen, is vele malen krachtiger dan kijken naar hoe iemand anders iets doet op een beeldscherm. Zo blijken ze niet goed te kunnen nadoen wat ze op beeld gezien hebben. Zelfs drie-jarigen kunnen die overdracht nog niet goed maken van iets wat op een scherm getoond wordt en wat dat in het echte leven betekent. Dat heeft er mee te maken dat de echte wereld 3D is, en de schermwereld 2D.

Er wordt wel gedacht dat peuters gemakkelijker iets zouden leren van een touchscreen dan van tv/video, omdat dat passief is en ze bij een tablet zelf iets moeten doen. Maar uit onderzoek blijkt dat dat geen verschil maakt. Door te tikken en te vegen leren ze wel hoe de app werkt: ze stapelen blokken als de beste en de puzzel is zo gemaakt, maar ze worden daar niet beter van in blokken stapelen en puzzels maken in het echt.

Lichamen van vlees en bloed

Onderzoekers denken dat het niet zozeer om de perceptie gaat, maar om hun geheugen: dat lijkt tot 4 jaar nog niet goed ingesteld te zijn op dingen die ze op een beeldscherm zien. Ze kunnen alleen iets in hun geheugen verwerken als het ze wordt voorgedaan door iemand van vlees en bloed, waarbij ze echte bewegingen kunnen spiegelen met hun eigen lichaam.

Als volwassenen precies uitleggen en herhalen wat ze zien, er bewegingen bij maken en taal gebruiken. Dan leren de kleintjes al iets meer via een beeldscherm.

Alleen is zinloos

Een jong kind alleen met een tablet laat spelen of achter de tv zetten, is dus zinloos. Tenzij het een tv-programma is als Sesamstraat of Teletubbies, of een app waarmee ze woordjes leren, leren tellen en letterbegrip opdoen, maar het moet dan gaan iets wat ze al kennen.

De essentie van goede baby- en peutermedia is:

1. dat er heel veel herhaling in zit;
2. dat het tempo heel traag is;
3. dat het uitnodigt om samen te praten en na te doen wat je ziet.

De smartphone of tablet als zoethoudertje in een restaurant of in de rij bij de kassa kan best, zo nu en dan. Maar dat is dus wel lege suiker, en dat moet je niet al te vaak doen want je kind went eraan om zichzelf tot rust te krijgen met een beeldscherm. Dat werkt afhankelijkheid in de hand: je wilt niet dat ze een beeldscherm straks nodig hebben om zichzelf tot rust te brengen. Bewegen en samen praten is beter.

Bronnen:

Moser e.a. (2015), *They can interact, but can they learn? Toddlers' transfer learning from touchscreens and television.* ([Pdf](#))

Zimmerman e.a. (2016), *The Ghost in the Touchscreen: Social Scaffolds Promote Learning by Toddlers.* ([Pdf](#))

Iene Miene Media 2017, onderzoek in het kader van de Media Ukkie Dagen 2017.

[Dit artikel is eerder gepubliceerd in PIP Magazine, september 2017. De links naar de genoemde onderzoeken staan op de Pinterestpagina die hoort bij deze rubriek: pinterest.com/JustinePardoen/generatie-m/]

[Justine Pardoen](#) verdiept zich in mediagebruik van kinderen en werkt bij [Bureau Jeugd & Media](#), [Ouders Online](#), [Mijn Kind Online](#) en [Mediaopvoeding.nl](#).